

Combinatiegroepen

1. Inleiding

We spreken in het basisonderwijs van combinatiegroepen, wanneer twee of meer jaargroepen hetzelfde klaslokaal en dus dezelfde leraar delen. Een meerderheid van de basisscholen in Nederland heeft één of meer van zulke combinatiegroepen.

2. Oorzaken

Voor het bestaan van combinatiegroepen zijn twee oorzaken aan te wijzen:

2.1 Verhouding leerlingen en leraren

Soms zitten er teveel leerlingen in een jaargroep. De jaargroep moet dan worden gesplitst en (voor een deel) worden ondergebracht in het lokaal van een andere jaargroep. Het kan ook zijn dat er in een jaargroep te weinig leerlingen zitten, waardoor twee of meer jaargroepen samengevoegd moeten worden.

2.2 Onderwijsvernieuwing

Er zijn steeds meer scholen die twee of drie jaargroepen bij elkaar in één lokaal zetten. Door deze verticale groepeeringsvorm verwachten deze scholen een verbetering van de onderwijskundige en de pedagogische situatie. Het "dwingt" de leraar in zo'n groep bijvoorbeeld tot het nemen van differentiatie maatregelen. Bovendien leren leerlingen zelfstandig te werken, elkaar te helpen en beter met elkaar

rekening te houden. Vooral in de kleutergroepen komt zo'n voorkeur voor verticale groepsvorming veel voor.

3. Samenstelling

Bij het samenstellen van combinatiegroepen is het belangrijk dat over de volgende punten wordt nagedacht:

3.1 Het ontzien van jaargroepen

In de praktijk blijkt dat scholen zoveel mogelijk vermijden om de groepen 3 en 8 deel te laten uitmaken van een combinatiegroep. Deze scholen vinden dat de kinderen in groep 3 nog te weinig zelfstandig kunnen werken en dat deze jaargroep heel veel aandacht nodig heeft in verband met het aanvankelijk onderwijs in lezen, schrijven en rekenen.

Het ontzien van groep acht heeft te maken met de overgang naar het voortgezet onderwijs. Dit keuzeproces vergt zoveel extra aandacht van de groepsleraar, dat het beter zou zijn deze groep niet in een combinatiegroep op te nemen.

Voor scholen die bewust kiezen voor combinatiegroepen gelden deze argumenten meestal niet.

3.2 De breedte van de combinatiegroep

Wanneer voor het werken met combinatiegroepen wordt gekozen – of wanneer deze noodzakelijk zijn – wordt de combinatie in het algemeen